

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Síntne Angeli incorporei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

Simul ergo illud conjunctionem denotat in duratione quoad successione, ita ut rerum sex illis diebus factarum productio non fuerit moraliter, seu longo aliquo temporis intervallo interrupta.

IV. Simil cum Caelo & in ipso creati sunt Angeli.

Simil itaque cum caelo creati sunt Angeli, cum dicat Scriptura *In principio creavit Deus caelum & terram.* per quae verba significatur, nihil ante caelum & terram fuisse conditum. Imò in ipso caelo creatos fuisse verisimilius videtur; cum enim partes sint Universi, congruum fuit ut in aliqua illius parte crearentur, ut docet D. Th. hic, q. 61. art. 4. nulla autem Universi pars ad hoc munus convenientior caelo. Deinde, cum Angelorum via fuerit brevissima, & in Caelo peccaverint, probabilius videtur illic etiam fuisse creatos.

V. Verisimilius est in ipso Caelo Empyreo Angelos fuisse productos.

Uterius, quamvis Suarez hic, lib. 1. cap. 4. velit eos, non in Caelo Empyreo, sed aliquo alio, caelo scilicet sydereo, fuisse creatos, quòd nimium, si hoc dicatur, clarius multò intelligatur dictum illud *Luciferi; In Caelum ascendam &c.* nempe in caelum caeli seu Empyreum: ob communem tamen omnium Theologorum auctoritatem probabilius existimo fuisse eos in ipso caelo Empyreo productos, ut docet S. Thomas proxime citatus. Ad illud quod asserbatur in contrarium, Respondetur cum S. Thoma art. illo 4. ad tertium, Caelum in quod ascendere voluit Lucifer, non fuisse caelum aliquid corporeum, sed ipsum Thronum Dei, cui in potestate, dignitate, & gloria volebat esse aequalis. Videatur Suarez, hic, lib. 1. cap. 3. & 4. Valquez 1. p. Disp. 224. & 225. Tannerus hic, disp. 5. dub. 1. à numero 27. ubi hæc multò fufius disputant.

In quoad Caelum ascendere volebat Lucifer.

SECTIO SECUNDA.

Sintne Angeli incorporei.

I. De Angelorum spiritualitate.

HI ergo de loco & tempore creationis Angelorum suppositis. Primò circa illorum substantiam inquirimus, utrum sint incorporei: Corporeitas verò, quæ eis affingi posset, est duplex, vel scilicet ut eorum substantia sit penitus corporea instar caeli, solis, & stellarum, vel saltem quod aliquid corporeum in se contineant; & ex eo tanquam ex parte componantur.

II. Quidam Angelos dicunt esse corporeos.

Non defuerunt olim nonnulli, qui Angelos asserbant usquequaque esse corporeos: in quem postea errorem incidisse videtur Tertullianus, nec Angelos tantum sed animam etiam hominis, imò ipsum etiam Deum aiebat esse corporeum. De quo proinde S. Augustinus lib. 10. de Genes. ad literam, cap. penult. *Timens, inquit, ne nihil esset, si corpus non esset, nec de Deo voluit aliter sapere.* In eodem errore est Cassianus Colla. 7. cap. 18.

III. Quinam ex parte eos statuunt corporeos.

Plurimi verò ex Patribus, tum Græcis tum Latinis, licet Angelos non statuunt omninò corporeos, sicut eos prior statuebat sententia, asserunt nihilominus eos non esse corporis penitus expertes, sed præter substantiam spiritualement, quam includunt, tenui quodam corpore ex materia aëreâ, vel igneâ constare, sicque ut partem sui essentialem utrumque involvere: ita Origenes, Cæsarius, S. Basilus, S. Athanasius, qui Angelum definit esse *animal rationale, materia expert, huiusmodi cantendis aptum*, licet per animal velint aliqui cum intelligere vivens, ne sibi contradicat, dum addit *materia expert.*

IV. Idem tenet Rupertus: imò S. Bernardus lib. 6.

de consid. cap. 4. cum eis corpora tribuisset, addit, *si qui dixerit id inter opinabilia esse ponendum, non contendo.* Item Ser. 5. in Cant. ait Patres super hæc re in diversas abiisse sententias, nec sibi quid de eo sentiat, satis esse exploratum. Eandem variis in locis sequi videtur sententiam S. Augustinus; ait enim eos habere lucidissima corpora aetherea, licet hominum resurgentium dissimilia. Definire etiam non vult an Demones cruciari possint ab igne ratione corporum quæ habent, vel quia Deus efficere potest, ut etiam spiritus ab igne crucientur. Tandem lib. 1. de Civitate, cap. 12. & 13. Angelum definit esse *animal rationale immortale.* Hanc similiter sententiam amplectitur Cajetanus in cap. 2. Epist. ad Ephesios, & alii quidam ex recentioribus.

Altidoteus Angelos esse ex parte corporeos.

S. Augustinus.

Dico primò: absque omni controversiâ asserendum Angelos non esse adæquate corporeos: ita Auctores jam omnes. Probatur: Angeli namque ut Disput. precedente vidimus, estque apud omnes in confesio, sunt hominibus perfectiores, homines autem non esse planè corporeos, est certissimum, & definitum in Concilio Lateranensi sub Innocentio tertio, ubi dicitur humanam naturam ex spirituali & corporali esse compositam. Unde S. Isidorus lib. 8. Ethymologiarum, inter alios hæreticos numerat Tertullianos, quod animam hominis corpoream esse dicerent, licet immortalem. Quare S. Augustinus in Psal. 145. *Anima, inquit, res spiritualis, quia incorporea, est vicina substantia Dei.* Deinde Angeli in Scripturâ semper dicuntur creaturæ intellectuales; quod abundè probat eos esse spirituales, quidquid dicat P. Arriaga Disp. 5. de Animâ scct. 2. Hæc Conclusio à fortiori probabitur ex sequente.

V. Certissimum est Angelos non esse adæquate corporeos.

S. Isidorus.

Angeli dicuntur Creaturæ intellectuales.

SECTIO TERTIA.

Angelos ne quidem partialiter esse corporeos.

DICO secundò: Angeli, ne ex parte quidem sunt corporei, sed sunt substantiæ usquequaque spirituales, & incorporeæ, quidquid sit in quo conceptus rei spiritualis & corporeæ consistat, quod nostra in presenti non refert, sed in philosophia discussum suppono, ubi latè de eo disserui, Disp. 7. de Anima per totam. Hic videtur communis hodie Ecclesiæ sensus, & in quem omnes ferme ita conspirant, ut tum ob hoc, tum varias definitiones, quæ istud innuunt, Suarez hic, lib. 1. cap. 6. num. 6. rem hanc existimet esse fere certam: idem censet Valquez 1. parte, Disp. 178. cap. 3. in fine, addens nullum sine temeritatis notâ jam posse oppositam sententiam defendere.

I. Angeli sunt substantia omnino incorporea.

Probatur Conclusio primò: Angeli siquidem in divinis litteris passim vocantur Spiritus: sic ad Hebræos 1. v. 14. de Angelis ait Apostolus: *Omnes sunt administratorii spiritus:* Apocal. 1. v. 4. & cap. 5. v. 6. *Septem spiritus dicuntur assistere ante Thronum Dei:* Item septem spiritus mitti in omnem terram, &c. Christus etiam in Scripturâ dicitur eiecisse spiritus verbo. Demones item appellantur *spiritus immundi.* Ubi Notandum, cum nunquam in Scripturâ vocentur animæ, nec dicantur habere animas, quæ sunt substantiæ spirituales incompletæ, sed appellentur simpliciter spiritus assistentes, seu ministrantes Deo, &c. Notandum inquam hoc signum esse, Angelos diverso modo

II. Scriptura Angelos passim appellat spiritus.

Angeli sunt substantia spirituales completa.